

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

***POKAT 2021
-maakuntaohjelman
kolmen vuoden toteuma***

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pielisjoenlinna
Siltakatu 2
80100 JOENSUU

Teksti: Pia Pitkänen

Kansi: Taitto
Laura Jussila

Kuvat
Jarno Artika

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1. Johdanto	3
2. Katsaus pokat2021 maakuntaohjelman kolmen toimintavuoden toteumaan	4
3. Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen valinnat	8
4. Muu maakuntaohjelman rahoitus	9

1. Johdanto

POKAT 2021 maakuntaohjelman kehittämishankkeiden toteuma raportoidaan kahdesti vuodessa, vuoden alussa erillisenä toteumaraporttina ja syksyllä osana maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaa. Tämä raportti käsittelee POKAT2021 - Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman kolmen vuoden toteutusta, jota on verrattu myös POKAT2017 maakuntaohjelman koko toteumaan (4v).

Maakuntaohjelman toteutus on loppusuoralla, johon koronaepidemia on tuonut konkreettisesti oman lisänsä hankemäärän ja -rahoituksen nopealla kasvulla. Maakuntaohjelman toteutuksen loppusuoralla alkavat korostua eniten rajapintoja omaavat painopisteet. Tällaisia ovat mm. koulutus- ja osaaminen, kansainvälisyys ja hyvinvointi.

POKAT 2021 maakuntaohjelman kehittämishankeseuranta tehdään 10 rahoitusohjelmalla:

EU-rahoitus:

- Euroopan aluekehitysrahasto
- Euroopan sosiaalirahasto
- Euroopan maaseuturahasto
- Karelia CBC
- Pohjoinen Periferia ja Arktinen
- Interreg Itämeren alueen ohjelma
- Interreg Europe
- Horizon 2020

Kansallinen rahoitus:

- Alueellisen kehittämisen määräraha (AKKE)

Maakunnan rahoitus:

- Pohjois-Karjalan Tulevaisuusrahasto

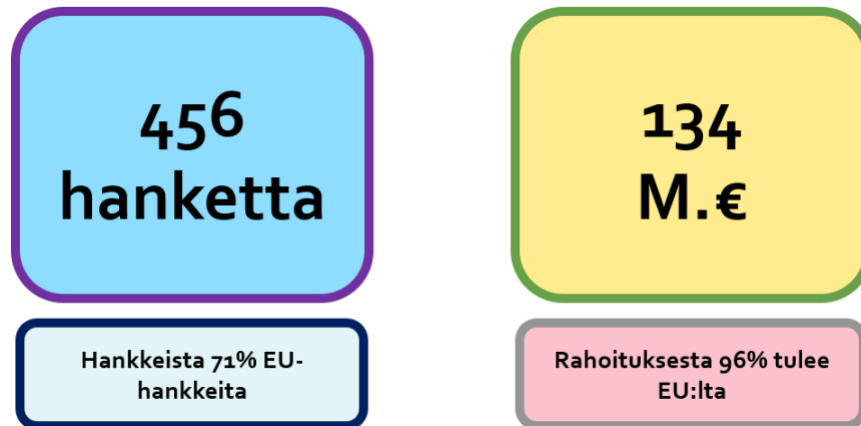
Raportin kehittämishankkeiden rahoitusmäärä on laskettu ns. jaotellulla rahoituksella, eli hankkeen rahoitus on jaettu kaikille niille painopisteille, jota se toteuttaa.

Eriyistarkastelussa ovat maakuntaohjelman yleisen hanketoteuman lisäksi älykkään erikoistumisen valinnat. Luvussa 4 on esitetty tiivistetysti muu maakuntaohjelman hankerahoitus Pohjois-Karjalan ELYn tuottaman aineiston pohjalta.

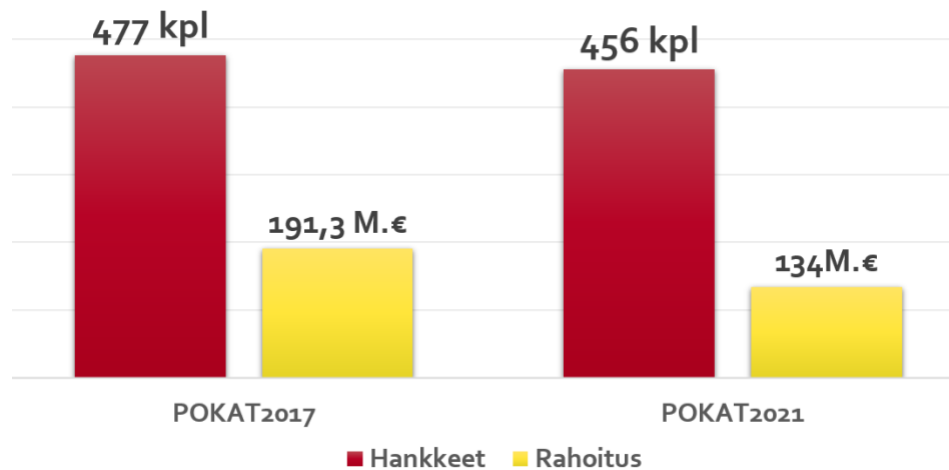
Maakuntaohjelman tilastollisten seurantaindikaattoreiden ja tavoitteiden toteumaa seurataan vuosittain laadittavassa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa. Elinkeinoelämän indikaattorit esitetään puolivuositteittäin julkaistavassa Trendit -lehdessä sekä maakuntaliiton nettisivuilla tilastot osiossa.

2. Katsaus pokat2021 maakuntaohjelman kolmen toimintavuoden toteumaan

Maakuntaohjelman kolmen vuoden toteutuksen tunnusluvut olivat:

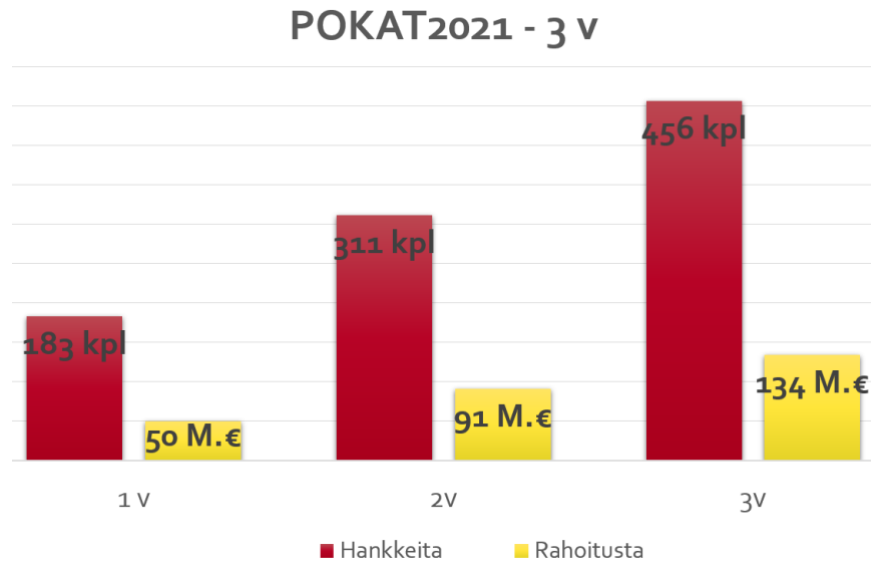

Maakuntaohjelman toteutus on erittäin riippuvainen EU-rahoituksen osuudesta - 96% kaikesta rahoituksesta tulee EU:lta. Näistä 456 hankkeista on paraikaa käynnissä 188 hanketta, joiden rahoitus on 79 miljoonaa euroa. Verrattaessa POKAT2017 maakuntaohjelman koko toteumaan (4 v) tilanne näyttää POKAT2021 toteumassa kolmen vuoden kohdalla tältä:

POKAT2021 ohjelman kehittämishankkeiden määrä tulee varmasti ylittämään POKAT2017 vastaavan. Rahoituksen osalta tilanne on enemmän auki, siihen vaadittaisiin lähes 60 miljoonan euron hankerahoitukset vuonna 2021. Uuden ohjelmakauden käynnistyminen on myöhässä, mutta samaan aikaan käyttöön on tulossa uusia, suuria, rahoitusinstrumentteja. Paljon on kiinni päätöksenteon nopeudesta. Nyt voi jo kuitenkin ennustaa, että POKAT2025 hanketoteuma tulee joka tapauksessa ylittämään POKAT2021 vastaavan, syynä ovat uudet rahoitusohjelmat.

POKAT2021 hanke- ja rahoitusmäärän kehitys näyttää vuosina 2018 (1v), 2019 (2v) ja 2020 (3v) seuraavalta:

Hanke- ja rahoitusmäärän kasvu hyppäsi koronakriisin vuoksi selkeästi vuosien 2019 ja 2020 välillä. Vuoden 2021 toteumaan vaikuttaa miten nopeasti uusi ohjelmakausi ja uudet rahoitusinstrumentit saadaan käyttöön.

POKAT2021 kehittämishankkeet jakaantuvat painopisteille seuraavasti:

Eniten hankkeita:

1. Älykkään erikoistumisen valinnat
2. Kansainvälisyys
3. JAETTU: Koulutus ja Matkailu
4. Hyvinvointi
5. Venäjä

Eniten rahoitusta:

1. Älykkään erikoistumisen valinnat
2. Koulutus ja osaaminen
3. Hyvinvointi
4. Kansainvälisyys
5. Saavutettavuus

Rahoituksen määrässä ei ole muutosta 2½ vuoden toteuman ja 3 vuoden toteuman välillä. Matkailu on painopisteistä kulkenut täysin eri suuntaan POKAT2017 ja POKAT2021 maakuntaohjelmien aikana. POKAT2017 kaudella matkailussa oli vähän yksittäisiä hankkeita, nyt hankemäärä on suuri, mutta rahoituksen määrä ei ole juurikaan kasvanut POKAT2017 ja POKAT2021 maakuntaohjelmien välillä.

Painopisteiden kehitystä mittaa myös se, mihin niistä on tullut eniten uusia hankkeita- ja rahoitusta viimeisen puolen vuoden aikana (vertauskohteena maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman luvut syksyltä 2020). Lista ei ole täysin identtinen koko maakuntaohjelman toteutusajan hankemäärän ja rahoitusmäärän kanssa.

Hankemäärän kasvu:

1. Älykkään erikoistumisen valinnat
2. Matkailu
3. Koulutus
4. Ruoka
5. Neljä eri painopistettä 3 uudella hankkeellaan

Rahoitusmäärän kasvu:

1. Älykkään erikoistumisen valinnat
2. Koulutus ja osaaminen
3. Matkailu
4. Kansainvälisyys
5. Saavutettavuus

POKAT2021 maakuntaohjelman hankkeet (456 hanketta, 134 miljoonaa euroa) voidaan jaotella myös rahoituksen perustella kahtia. Budjetiltaan alle 0,5 miljoonaa euroa olevia hankkeita on 384 kpl, peräti 85% kaikista maakuntaohjelman hankkeista. Rahoitusta näissä hankkeissa on yhteensä kuitenkin vain 68 miljoonaa euroa ja keskimääräinen hankebudjetti jää paljon alle 200 000 euron. Budjetiltaan yli 0,5 miljoonan euron hankkeita on vain 72 kpl (15 %) kaikista maakuntaohjelmaa toteuttavista hankkeista, mutta niissä on rahoitusta 66 miljoonaa euroa (49% kaikesta) ja keskimääräinen hankebudjettikin on yli 0,9 miljoonaa euroa.

Suurimmat hankebudjetit ovat:

1. Koulutus
2. Saavutettavuus
3. Kivi- ja kaivannaiset
4. Turvallisuus
5. Hyvinvointi

Pienimmät hankebudjetit puolestaan löytyvät:

1. Kulttuuri
2. Luovat alat
3. Matkailu
4. Kaupunki & maaseutu
5. Ruoka

Aiemminkin esillä olleen matkailun tilanne on tässä listauksessa mielenkiintoinen, sillä POKAT2017 kaudella se olisi ollut mukana ylemmällä listalla.

Kaikkien POKAT 2021 painopisteiden toteuma 3 v kohdalla löytyy alla olevasta taulukosta.

POKAT 2021 tavoite	Jaoteltu kokonaisrahoitus* miljoonaa euroa	Hankemäärä* *
Saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja yhteydet	9	25
Kansalliset ja kansainväliset verkostot	14,7	71
Venäjänsä läheisyyden hyödyntäminen	4,7	47
Kivi- ja kaivannaistoiminta	2,4	8
Matkailu	7,0	61
Ruoka	7,0	40
Älykkään erikoistumisen valinnat	30,6	131
Koulutus ja osaaminen	25,0	61
Hyvinvointi ja osallisuus	17,6	56
Kulttuuri, identiteetti	2,5	29
Luovat alat	1,7	24
Asuin- ja elinympäristö	6,1	37
Kaupunki- ja maaseutukehittämisen erityispiirteet	2,2	12
Resurssiviisaus	2,5	12
Turvallisuus	0,9	3
Yhteensä	134	617

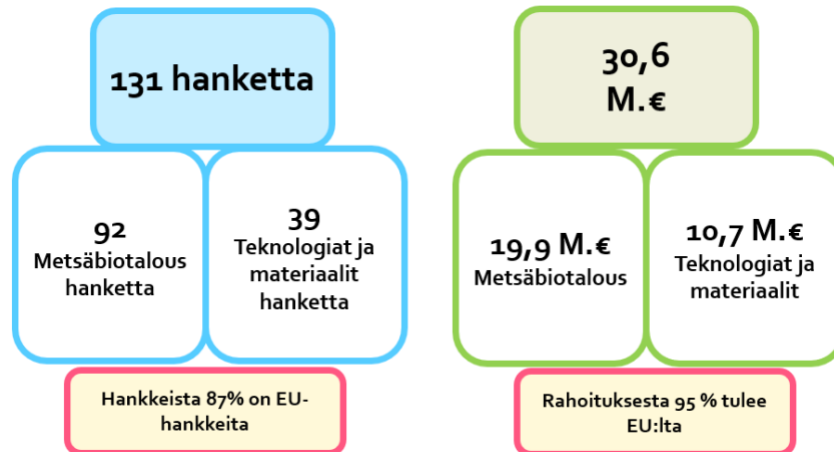
*= Hankkeen rahoitus on jaettu tasan kaikille niille painopisteille, joita se toteuttaa

**= Sama hanke on niin monessa luokassa kuin se on luokiteltu

3. Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen valinnat

Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen valinnoissa on vahva elinkeinollinen näkökulma, ja ne edustavat maakunnan huippuosaamista kansainvälisellä tasolla. Kolmen vuoden toteuma näyttää tältä:

Älykkään erikoistumisen hankkeista 70% on metsäbiotaloushankkeita (92 kpl) ja 30% teknologiat- ja materiaalit hankkeita (39 kpl). Teknologiat ja materiaalit hankkeiden määrä on hieman noussut edellisestä seurantakerrasta. Kaikista älykkään erikoistumisen hankkeista 87% on EU-hankkeita.

Älykkään erikoistumisen rahoituksesta 65% (30,6 miljoonaa euroa) kohdistuu metsäbiotalouteen ja 35% (10,7 miljoonaa euroa) teknologiat ja materiaalit osioon. Toteutus on erittäin riippuvaista EU-rahoituksesta, joka kattaa 95% kaikesta älykkään erikoistumisen hankerahoituksesta.

Vuonna 2021 on käynnissä 62 älykkään erikoistumisen hanketta, mikä on peräti 47 % kaikista kauden älykkään erikoistumisen hankkeista. Hankkeista tosin myös päättyy 40 % (25 kpl) kuluvan vuoden aikana. Käynnissä olevista hankkeista 45 % on rahoitettu EU:n kv-ohjelmista (viidestä eri ohjelmasta). Silti määrällisesti ja rahallisesti eniten käynnissä olevia AES-hankkeita – kuten myös koko kaudella – on toteutettu Euroopan aluekehitysrahaston tuella.

4. Muu maakuntaohjelman rahoitus

ELY-keskukselta v. 2020 Pohjois-Karjalan yritysten kehittämiseen 34 miljoonaa euroa

- Yrityksen kehittämisavustus 9,5 milj. euroa
- Yritysten kehittämispalvelut 1,2 milj.euroa
- Maaseudun yritystuki 5,6 milj.euroa
- Maaseudun hankerahoitus 2,1 milj.euroa
- ESR-hankerahoitus 1,7 milj.euroa
- Korona-avustus yrityksille 10,8 milj.euroa
- Korona-avustus maaseutuyrityksille 0,9milj.euroa
- Rekry- ja TäsmäKoulutus 0,9milj.euroa
- Starttiraha 1,3 milj.euroa

Yhteensä 34,0 milj. euroa

Pohjois-Karjalan maaseudun kehittäminen lukuina vuonna 2020

- Kehittämishankkeet 2 082 000 €
- Yritystuet 5 573 000 €
- Leader- toiminta 1 824 000 €
- Maatalouden tulotuet * 64 545 000 €
- Maatalouden investointituet 4 337 000 €
- Nuoren viljelijän tuki (tilanpidon aloitus) 280 000 €
- Ympäristösopimukset ja luomu 5 923 000 €
- Koronatuet ** 851 000 €

Yhteensä 85 415 000 €

*Maatalouden tulotukiin kuuluvat mm. luonnonhaittakorvaus, perustuki, viherryttämistuki, ympäristökorvaus, kansalliset tuet ja kotieläintuet.

** Maatalouden alkutuotannon väliaikainen tuki ja maaseutuyritysten väliaikainen tuki

Osion luvut: Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen tiedotteet

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto